

Jelentés a beruházások 2014. évi alakulásáról

18
0
6
2
34
7
6
10
8
1
9
3
2
5
3

Tartalom

1. Összefoglalás.....	2
2. Nemzetközi kitekintés	2
3. Gazdasági környezet	2
4. A beruházások főbb jellemzői.....	3
5. Beruházások anyagi-műszaki összetétel szerint.....	5
6. A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások és a költségvetési szervek beruházásai	6
7. A beruházások területi megoszlása	7

További információk, adatok ([linkek](#))

Összefoglaló táblák (STADAT)

Területi táblák (STADAT)

Módszertan

Elérhetőségek

1. Összefoglalás

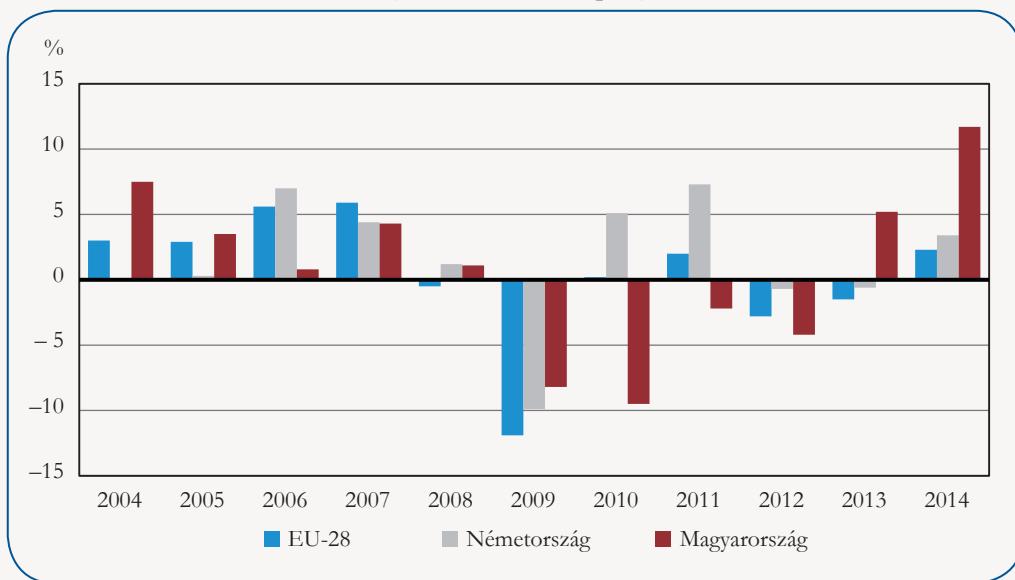
2014-ben a beruházások volumene 14%-kal nőtt az előző évhez képest, ezen belül a gép- és berendezés-beruházások 24, az építési beruházások 8,6%-kal. A nemzetgazdasági ágak beruházásának többségére ebben az évben a bővülés a jellemző, a legdinamikusan a szállítás, raktározás és az építőipar beruházásai nőttek. A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások beruházásai a vizsgált időszakban 15%-kal haladták meg a bázisidőszakot. A teljesítményérték tekintetében a területi megoszlás alapvetően nem változott a korábbi évekhez képest: Közép-Magyarország és a dunántúli régiók együttesen a beruházások több mint háromnegyedét tették ki 2014-ben.

2. Nemzetközi kitekintés¹

2014-ben az európai uniós tagállamok többségében nőtt a bruttó állóeszköz-felhalmozás volumene, az EU-28 egészében éves szinten átlagosan 2,3%-kal. Az európai uniós rangsor első helyén Málta 14, a második helyén pedig Magyarország áll 12%-os bővüléssel. Az uniós legnagyobb nemzetgazdaságának – Németország – bruttó állóeszköz-felhalmozása 3,4%-kal emelkedett. A bruttó állóeszköz-felhalmozás a régiós versenytársak közül Lengyelországban 9,5, Szlovákiában 5,7, Szlovéniában 4,8, Csehországban 4,6%-kal nőtt, Horvátországban és Romániában 4,0, illetve 3,6%-kal csökkent. Az európai uniós rangsor utolsó helyén Ciprus áll, ahol a bruttó állóeszköz-felhalmozás 19%-kal visszaesett.

1. ábra

A bruttó állóeszköz-felhalmozás volumenének változása
(az előző évhez képest)

3. Gazdasági környezet

2013-ban a beruházásokat érintő fontosabb gazdasági feltételek kedvezően alakultak. A jobb hitelezési lehetőségek – elsősorban a Növekedési Hitelprogram következtében – eredményesen befolyásolták a vállalkozások beruházási döntéseit. 2014-ben az európai uniós források nagymértékű kihasználása is hozzájárult az üzleti szféra beruházási hajlandóságának kedvező alakulásához. Az elmúlt év beruházásainak negyede uniós forrásokból valósult meg a különböző operatív programok keretében. 2014-ben Magyarország bruttó hazai terméke 3,6%-kal nőtt az előző évhez képest. A nemzetgazdasági beruházásokat is tartalmazó bruttó állóeszköz-felhalmozás 12%-kal volt magasabb 2013-hoz viszonyítva.

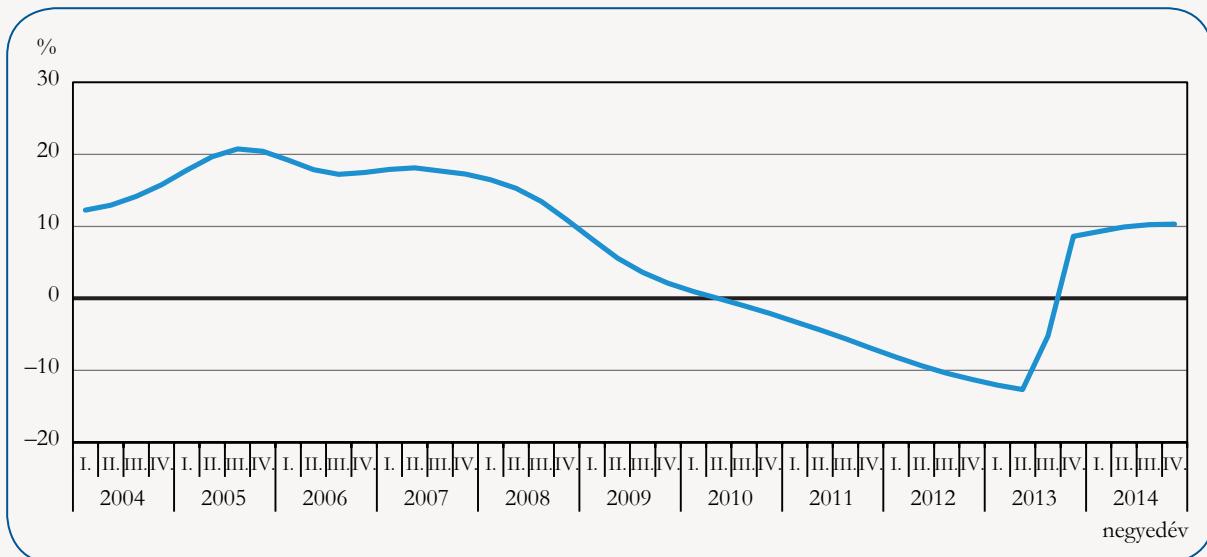
¹ Forrás: Eurostat.

4. A beruházások főbb jellemzői

Az ezredforduló utáni években Magyarországon a beruházások a nemzetgazdaság egészében 2005-ig dinamikusan nőttek. A beruházások – a kedvezőtlen hazai és nemzetközi gazdasági környezet hatására – 2006 és 2012 között összességében több mint ötödével estek vissza a 2005. évi szinthez képest. A több évig tartó csökkenő tendencia 2013 első negyedévéig tartott, 2013-ban éves szinten a nemzetgazdasági beruházások volumene 5,9%-kal nőtt az előző évhez képest. 2014-ben változatlanul bővülés jellemzte a beruházásokat, 14%-kal haladták meg az előző évet.

2. ábra

A beruházások volumenének változása
(a 2010. évi negyedévek átlagához képest)

2014-ben a 19 nemzetgazdasági ág közül 17-ben volumennövekedés volt. A beruházások legdinamikusanabb a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban (28%) bővültek. Az ágon belül főként a vasút-, közút- és autópálya-építések, a nagyvárosi közlekedési hálózatok fejlesztése, a járműparkok korszerűsítése volt jelentős. A beruházások közel egyharmadát adó feldolgozóiparban kiugróan nagy beruházásokat valósítottak meg 2010 és 2011 között, de a magas bázis ellenére az ezt követő években is emelkedést mértünk. 2014-ben a feldolgozóipar beruházásai 13%-kal nőttek, amit elsősorban a járműgyártáshoz kapcsolódó beszállító ágazatoknál tapasztalt bővülés okozott. Nagyobb fejlesztések hajtottak végre még az élelmiszer-, gyógyszeripar, vegyi anyag, termék, valamint a számítógép, elektronikai optikai termékek gyártása területén. Hét évig tartó visszaesés után 2014-ben 7,7%-kal nőtt az – üzleti ingatlanfejlesztésekkel és a lakásépítésekkel tartalmazó – ingatlanügyletek nemzetgazdasági ág beruházása.

A közepes súlyú ágak közül a mezőgazdaság (17%) beruházásai nőttek. A folyamatos hálózatfejlesztések és a digitális vételre való átállás eredményeként 2012-ben az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág beruházásai 11%-kal emelkedtek, azonban ezek a nagy volumenű fejlesztések befejeződtek, ezért a következő évben csökkenést (8,3%) regisztráltunk. 2014-ben az újabb hálózatfejlesztések eredménye a 9,9%-os növekedés. A kereskedelem és gépjárműjavítás fejlesztései 4,5%-kal haladták meg az előző évet.

A kis súlyú nemzetgazdasági ágak közül legnagyobb mértékben az építőipar (28%), a humán-egészségügyi, szociális ellátás (27%) és a művészeti, szórakoztatás, szabadidő (24%) nemzetgazdasági ágak beruházásai nőttek. Egyedi nagyberuházás eredménye a 22%-os bővülés a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységen. 2014-ben csak a pénzügyi, biztosítási tevékenység, valamint az oktatás nemzetgazdasági ág beruházásai csökkentek (9,9, illetve 7,4%-kal).

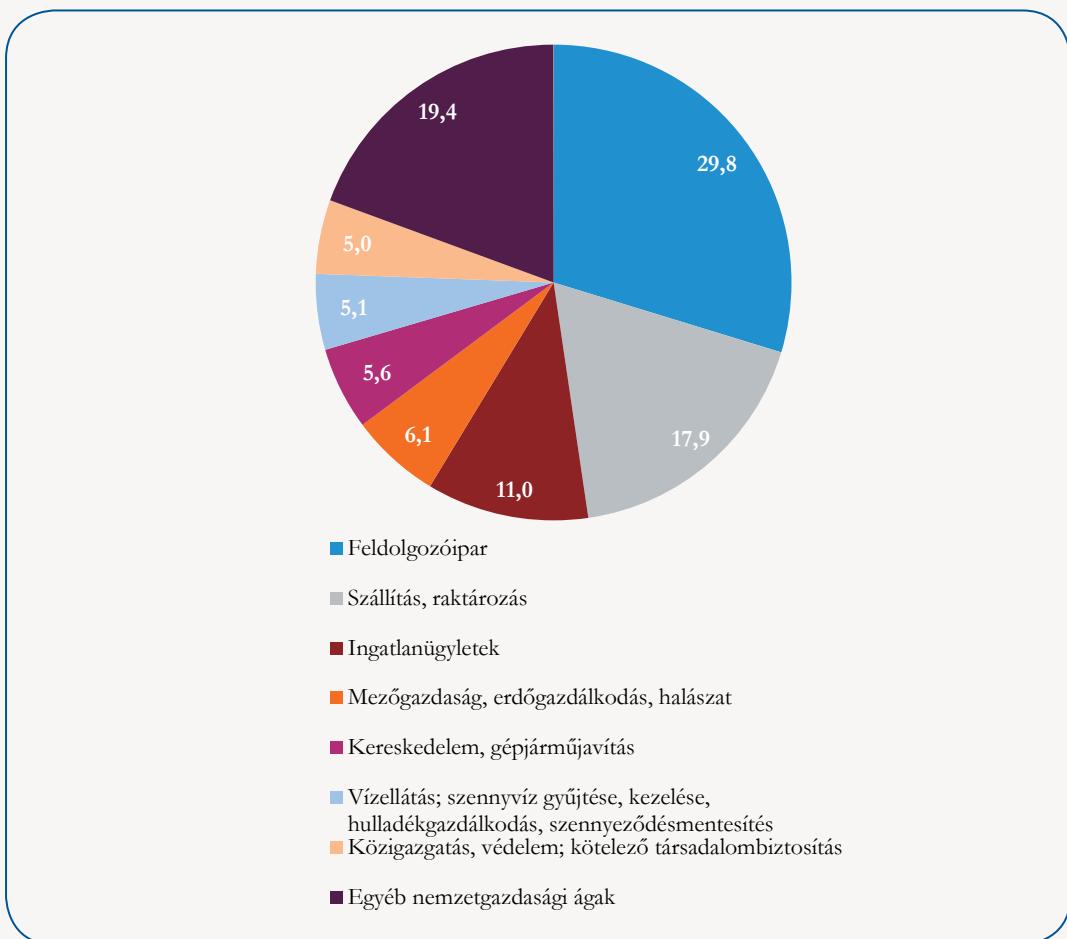
A nemzetgazdasági beruházások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása 2014-ben nem változott lényegesen az előző évekhez képest. Az elmúlt tíz évben változatlanul a három legnagyobb nemzetgaz-

dasági ág (a feldolgozóipar, a szállítás, raktározás és az ingatlanügyletek) beruházásai adják az összes beruházás több mint felét. Ezen belül 2014-ben a legnagyobb részarányt a feldolgozóipari beruházások tették ki. Az elmúlt évek során csökkent az ingatlanügyletek gazdasági ág súlya, mely a lakásépítéseket is magában foglalja.

További négy közepes súlyú nemzetgazdasági ág (a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat; a kereskedelelem, gépjárműjavítás; a vízellátás; szennyvízgyűjtés, hulladékgazdálkodás és a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás) beruházási teljesítményét is figyelembe véve a hét legnagyobb súlyt képviselő ág beruházásai 2014-ben a teljes nemzetgazdaság beruházási teljesítményértékének több mint négyötödét tették ki.

3. ábra

A nemzetgazdasági beruházások megoszlása gazdasági ágak szerint, 2014, %

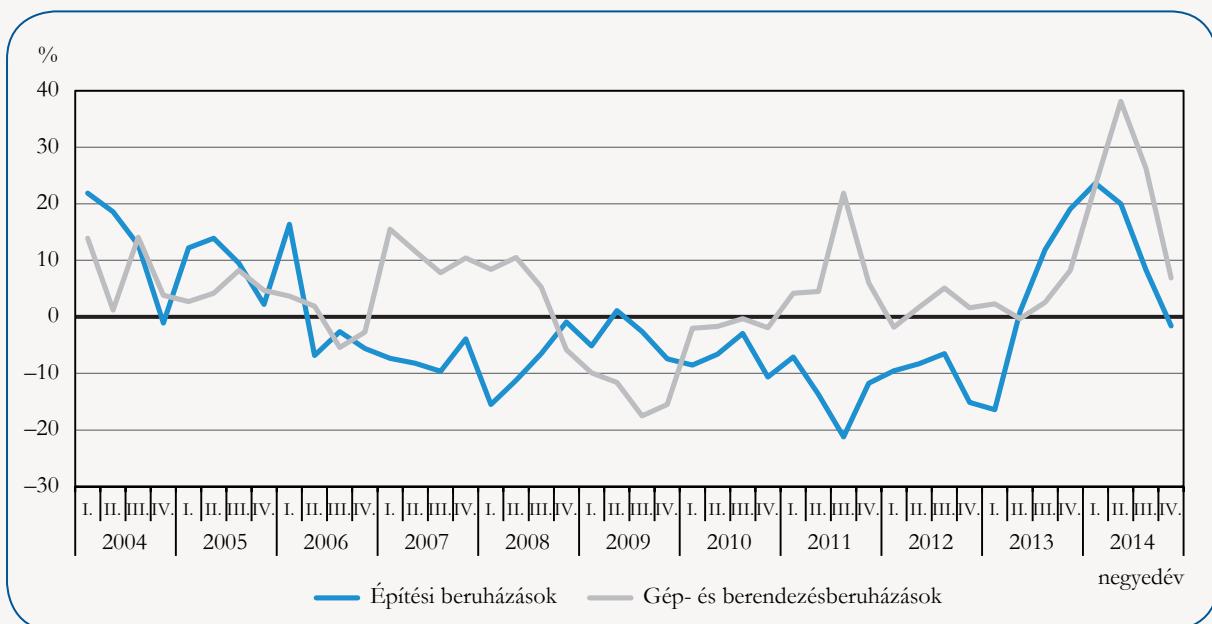
5. Beruházások anyagi-műszaki összetétel szerint

2014-ben a nemzetgazdaságban megvalósított beruházások felét az építési beruházás, közel felét (48%-át) a gép- és berendezésberuházás, valamint 1,3%-át a földdel, tenyészállatokkal kapcsolatos beruházások jelentették. A több évig tartó csökkenést követően 2013-ban a beruházások legnagyobb részét jelentő építési beruházásokban fordulat következett be. 2013 elején még nagyarányú visszaesés volt az építési beruházásokban, ezt követően viszont folyamatosan növekedett az év végéig, így 2013 egészében az építési beruházások teljesítményértéke 7,7%-kal haladta meg az előző évet. 2014-ben éves szinten az építési beruházások 8,6%-kal emelkedtek. A bővülésben kiemelt szerepet játszottak a csatornázási és víztisztítási projektek, valamint a vasút- és közútépítések.

Főként a feldolgozóipari gépberuházások és a korábbi években elmaradt haszongépjármű-vásárlások következtében 2011 óta a gép- és berendezésberuházások növekednek. A 2013. évi 1,7%-os emelkedést követően 2014-ben a gépberuházások 24%-kal bővültek, melyhez leginkább az importgép-beszerzések járultak hozzá.

4. ábra

A beruházások volumenének változása anyagi-műszaki összetétel szerint
(az előző évhez képest)

6. A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások és a költségvetési szervek beruházásai

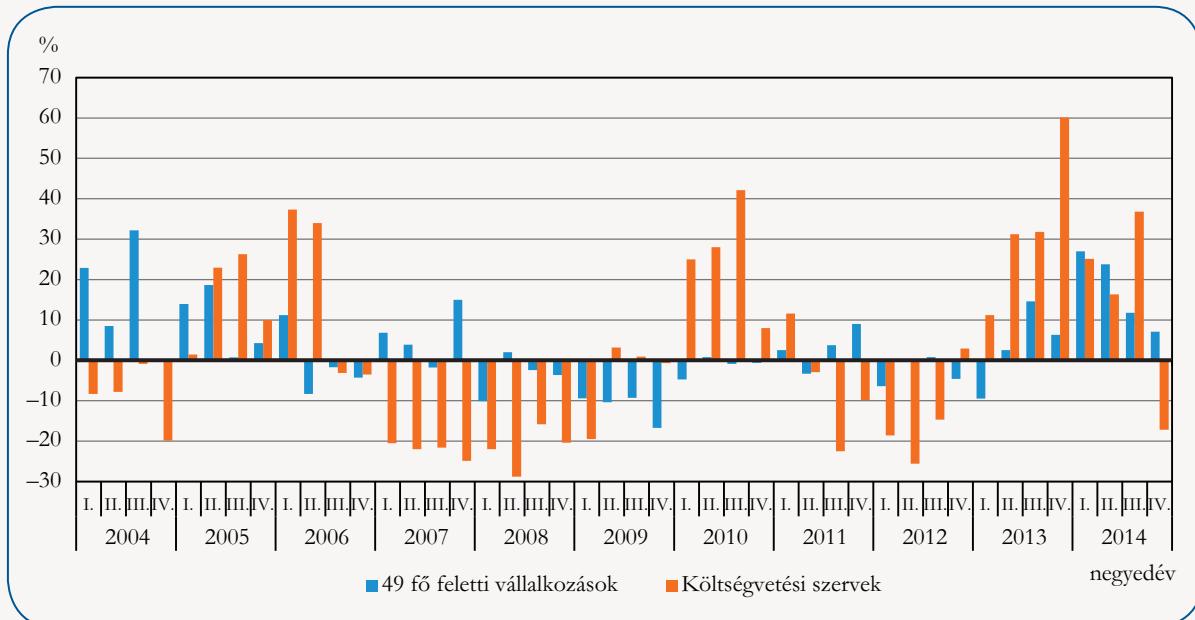
Eltérően alakultak a legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások és a költségvetési szervek beruházásai az elmúlt években. 2014-ben viszont mind a vállalati, mind a költségvetési beruházások nőttek, így a nemzetgazdasági beruházások összességében 14%-kal haladták meg az előző évit.

2013-ban, részben – a jegybank által meghirdetett Növekedési Hitelprogram keretében – a középvállalkozások (50–249 fő) kedvezőbbé váló hitelfelvételi lehetőségei miatt, a legalább 50 főt foglalkoztató vállalatok körében 4,9%-kal bővült a beruházási teljesítmény. 2014-ben folytatódott a növekedés, a 49 főnél többet foglalkoztató vállalkozások beruházásai 15%-kal emelkedtek. A beruházások négyötödét a legalább 250 főt foglalkoztató nagyvállalatok valósították meg 2014-ben.

A költségvetési szervek beruházásai – a korábbi évek csökkenő tendenciáját követően – 2013-ban – az alacsony bázis mellett – kiugró mértékben, 40%-kal bővült az előző évhez képest, ami az árvízvédelemmel kapcsolatos nagyprojekteknek, egyéb középületek, közterületek felújításának, illetőleg a katasztrófa- és rendvédelmi fejlesztéseknek köszönhető. 2014-ben befejeződtek az egyedi nagy beruházások, az utolsó negyedévben csökkenést (17%) regisztráltunk. 2014 egészében a beruházások 6,5%-kal emelkedtek az előző évhez képest.

5. ábra

**A beruházások volumenének változása a legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozásoknál
és költségvetési szerveknél**
(az előző év azonos időszakához képest)

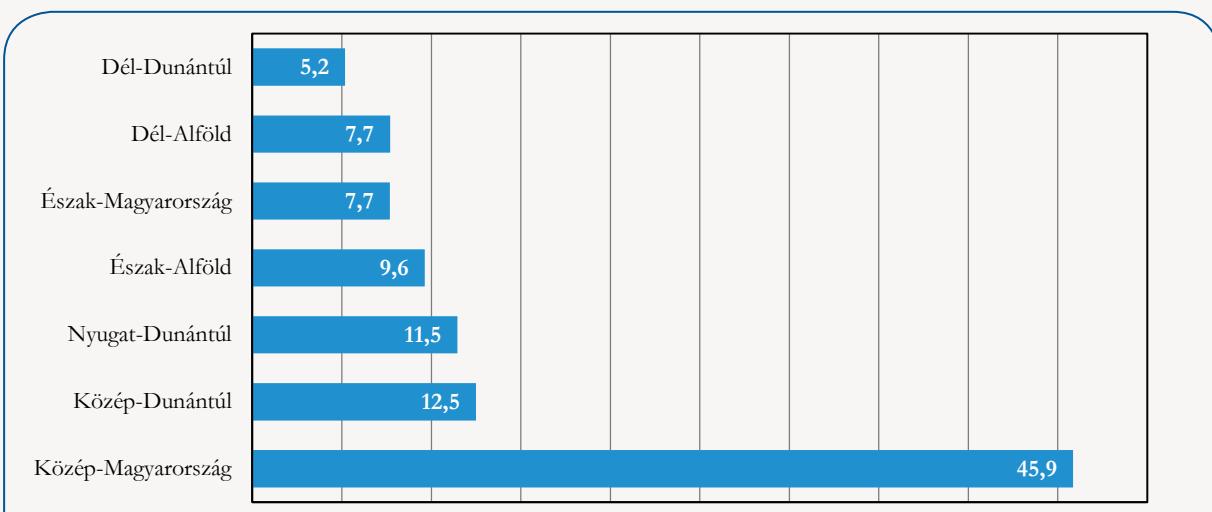

7. A beruházások területi megoszlása²

A beruházások teljesítményértékének területi megoszlása – az 5 fő feletti vállalkozások, a költségvetési szervek és a megfigyelt nonprofit szervezetek körében – alapvetően nem változott a korábbi évekhez viszonyítva. 2014-ben a közép-magyarországi és a dunántúli régiók szervezetei együttesen a beruházások több mint háromnegyedét tették ki, ezen belül a közép-dunántúli vállalkozások beruházásai számottevően nőttek. Az észak-magyarországi és az alföldi cégek egyedi nagyberuházásainak eredménye, hogy az elmúlt évben a fejlesztések egynegyede náluk valósult meg. 2010 óta jelentősen megnőtt a vidéki szervezetek beruházásainak súlya, köszönhetően a Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Bács-Kiskun megyei cégek által megvalósított járműipari nagyberuházásoknak.

6. ábra

A nemzetgazdasági beruházások* régiók szerinti megoszlása, 2014

* Az 5 fő feletti vállalkozások, a költségvetési szervek és a megfigyelt nonprofit szervezetek körében.

²Székhely szerinti adatok alapján.

További információk, adatok ([linkek](#)):

[Összefoglaló táblák \(STADAT\)](#)

[Területi táblák \(STADAT\)](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789